

11 JUNI 1964

DANSK SKOVFORENINGS TIDSSKRIFT

TILLIGE ORGAN FOR

DANSKE FORSTKANDIDATERS FORENING

INDHOLD

	Side
Afhandlinger, artikler m.m.:	
BERGSTEN, G.: Orienterende tidsstudier over granskovning ..	133
Meddelelse fra Dansk Skovforening til foreningens medlemmer.....	149
SEHESTED, J.: Den levende skov	150
Kronik:	
Statsskovenes udbytte 1962-63	154
Skovbrugseksamen i maj 1964	162
Tilvækstliste for Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Bibliotek	163

**Dansk Skovforenings
Tidsskrift**

udkommer årlig med ca. 30 ark og udsendes i 12 hæfter ca. den 25. i hver måned.

Forfatterhonoraret er 192 kr. pr. ark. Af artikler over 8 sider leveres gratis 50 særtryk, når der samtidig med indleveringen af manuskriptet fremsættes ønske derom. Eftertryk af tidsskriftets artikler uden redaktionens samtykke er ikke tilladt.

REDAKTIONSUDVALG:

Kammerherre, hofjægermester *S. Timm*, Jyderup (formand), Professor, dr. *H. A. Henriksen*, Skovbrugsafdelingen, Rolighedsvej 23, København V.

Professor *Niels K. Hermansen*, Skovbrugsafdelingen, Rolighedsvej 23, København V.

Kontorchef *N. P. Tulstrup*, Vester Voldgade 86^a, København V.

REDAKTØR: (ansvarsh.)

P. Hauberg.

**DANSK SKOVFORENINGS SEKRETARIAT
OG TIDSSKRIFTETS REDAKTION:**

Vester Voldgade 86^a Kbh. V., Tlf. Mi 2166, Postgiro 1964.
Tryk: Nielsen & Lydiche (M. Simmelkiær), København V.

Skovhamre.

Kiler for Træ.

Savambolte.

Plantehakker.

Barkspader.

Økser.

Dansk Staal Industri A/S af 1933.

PALUDANS PLANTESKOLE ^{A/s}
KLARSKOV

*Skovplanter Hæk- og Hegnsplanter
Prikleplanter*

Alle godkendte Planter er underkastet Herkomstkontrollen

Forlang Prislister

Telf. Klarskov 9

JUBILÆUMS

AKVAVIT

ORIENTERENDE
TIDSSTUDIER OVER GRANSKOVNING

UDFØRT PÅ KRONBORG SKOVDISTRIKT I TIDEN
NOVEMBER 1962 — MAJ 1963

Rapport udarbejdet af kgl. skovrider G. BERGSTEN

INDHOLD

1. Undersøgelsernes baggrund og formål	133
2. Udtagning af bevoksninger	134
3. Skovningen	135
4. Tidtagningen	135
5. Beregninger	136
6. Resultater	137
7. Konklusioner	147

1. Undersøgelsernes baggrund og formål

Skovarbejderne beklager sig ofte over, at fortjenesten ved skovning af lægter, bånd og spær i yngre granbevoksninger er utilfredsstillende. Det er samtidig en udbredt erfaring, at fortjenesten er tilfredsstillende ved skovning af stager og særdeles god ved skovning af stort grantømmer.

De i nærværende rapport omhandlede tidsstudier er blevet udført for at tilvejebringe en mere sikker orientering om de reelle fortjenstmuligheder ved granskovning. Det har været muligt at studere skovning med håndredskaber og skovning med motorsave. Derved har man kunnet nå til en sammenligning af de to redskabskategoriers produktivetsmæssige værdi.

Da studiematerialet på forhånd har måttet begrænses me-

get stærkt, er det først og fremmest tilstræbt at finde relative tidsforbrug og fortjenester.

2. Udtagning af bevoksninger

Tidsstudierne er udført i en række bevoksninger, som var under løbende hugst. Derfor må tidsstudierne anses for at være stikprøver fra almindelige distriktshugster.

Ved valget af tidsstudiepladser er der lagt vægt på at opnå en nogenlunde ensartet og normal 1. klasses bevoksningskvalitet med ensartede terrænforhold og på at få studeret et større antal skovarbejdere, som tilsammen kunne anses for at være normal repræsentation for et nordsjællandsk distrikt.

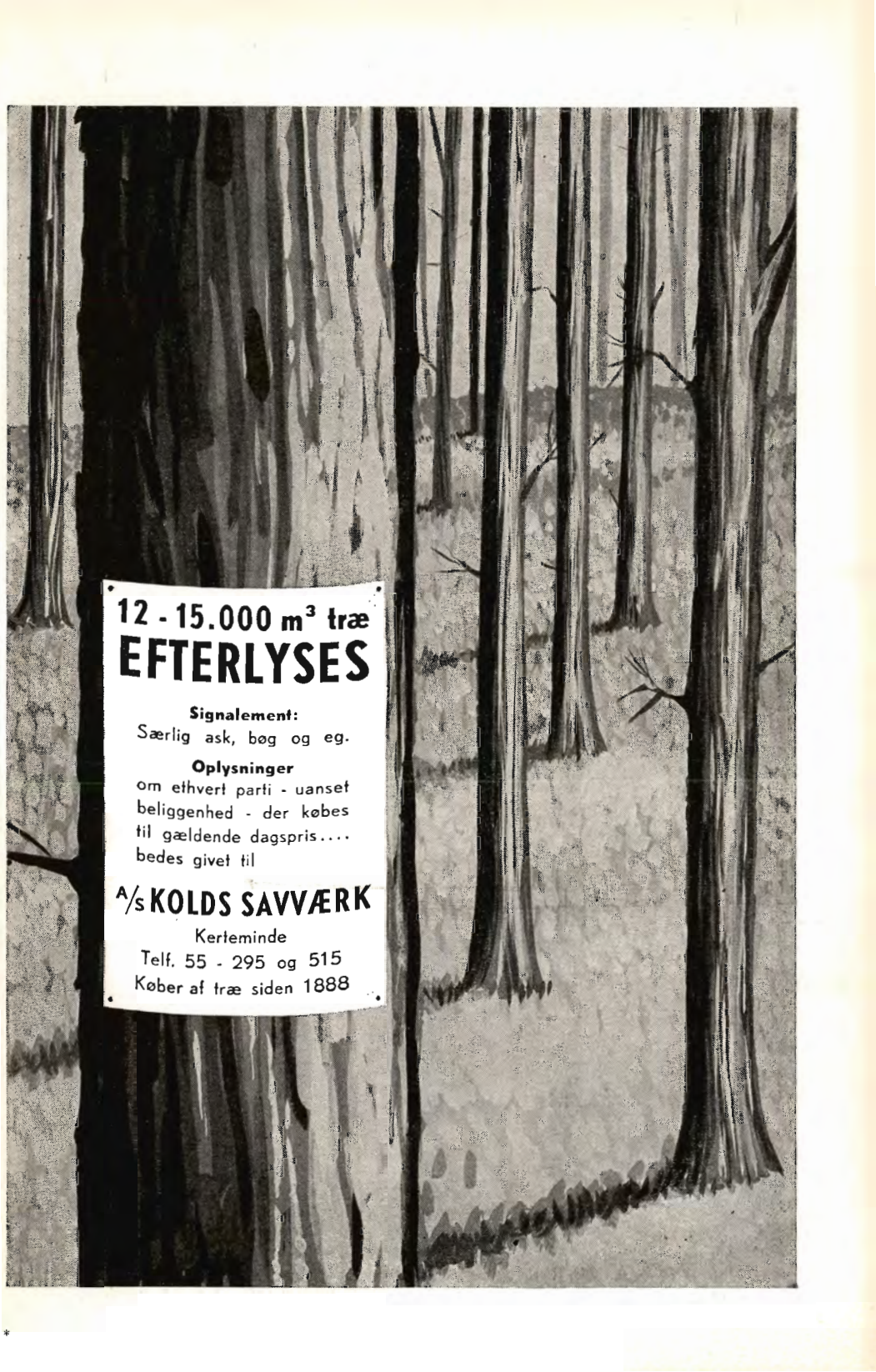
For at opnå et helhedsbillede af fortjenstmulighederne ved granskovning er i nærværende rapport indarbejdet nogle tidsstudieresultater fra en undersøgelse af ældre granskovning på Frederiksborg skovdistrikt i 1955.

Tabel I.

Afd. nr.	Alder år	Før hugst		HUGSTMATERIALE I M ³								Oparb. spåntræ m	HUGST	REDSK.	METODE
		diam. cm	højd. m	S _I	L _{II}	L _I	B	S _P	T	Kasse træ	Ialt				
40	29	14	12	3.39	6.84	6.15	1.70	1.73			19.81	12.00	U	M	
65	32	14	11	1.39	1.50	1.46	1.45				5.80	3.63	U	H	
91	26	12	11	0.27	0.66	1.35	0.80				3.08		U	M	R
97	25	11	11	1.43	1.49	1.84	3.00				7.76		U	H	R
99	64	30	26						11.45	1.45	12.90		A	M	
103	27	14	13	0.26	1.22	1.09	2.09				4.66		U	H	R
198	29	12	11	0.12	0.35	0.40	1.31				2.18	2.14	U	M	R
227	28	12	12	0.18	0.40	0.68	0.64	0.60			2.50	3.12	U	M	R
252	35	17	15				1.20	1.94			3.14		U	M	
261	28	13	11	0.31		0.18	2.62				3.11	1.77	U	M	R
Fr.	80	—	—						32.93		32.93		A	H	
				7.35	12.46	13.15	14.81	4.27	44.38	1.45	97.87	22.66			

U = Udhugning, A = Renafdrift, M = Motorsav,

H = Håndredskaber, R = Rækkehugst.

**12 - 15.000 m³ træ
EFTERLYSES**

Signalement:

Særlig ask, bøg og eg.

Oplysninger

om ethvert parti - uanset
beliggenhed - der købes
til gældende dagspris....
bedes givet til

A/S KOLDS SAVVÆRK

Kerteminde

Telf. 55 - 295 og 515

Køber af træ siden 1888

**FARSTRUP SAVVÆRK
& STOLEFABRIK A/s**

Grundl. 1910

FARSTRUP ST.

Telefon Veflinge 28-48-128

Er køber til kævler i eg og bøg

John Rolskov's Planteskole

Sdr. Vissing Telf. 53

*Vi anbefaler os med alle Arter
Skovplanter i gode Provenienser*

Skovplantekulturerne staar under
Herkomstkontrollen med Skovfro
og -planter.

LANDKREDITKASSEN

yder laan i landbrug, skov- og havebrug paa øerne.

Tilbud kan gives til rentefod $3\frac{1}{2}$, 4, $4\frac{1}{2}$, 5, $5\frac{1}{2}$, 6,
 $6\frac{1}{2}$ og 7 pct. i 60-aarige, 30-aarige og 10-aarige laan,
samt grundforbedringslaan.

Creditkassen for Landejendomme

ANKER HEEGAARDSGADE 4, KØBENHAVN V. TLF. CENTRAL *9635

Kævler *i alle træsorter købes*

Thorvald Pedersen, Odense A/s TELEFON 123288

Vi er køber til
ALLE EFFEKTER I
DANSK TRÆ

DET FYENSKE TRÆLASTKOMPAGNI A/s

ODENSE TELEFON (09) 122222

I tabel I er givet en oversigt over de udtagne bevoksnin-
gers aldre og dimensioner, og det tidsstuderede hugst-
materiales omfang og af hugstmetoderne. Det tilføjes, at
antallet skovarbejdere, som har været genstand for tidsstu-
dier, er 15.

3. Skovningen

I afdelingerne 40, 65 og 252 skete hugsten efter konven-
tionel udvisning, medens hugsten i afdelingerne 91, 97, 103,
198, 227 og 261 blev foretaget rækkevis ved fjernelse af alle
træer i hver 4. eller 6. række. Skovningen i afdelingerne 99
og på Frederiksborg distrikt var renafdrift.

Skovningen er i afdeling 40 udført med motorsav, økse og
afkvasningsspade, i afdelingerne 91, 99, 198, 227 og 252 med
motorsav og økse, i afdelingerne 65 og 261 med buesav og
økse, i afdelingerne 97 og 103 med buesav og afkvasnings-
spade. Hugsten på Frederiksborg skovdistrikt blev udført
med 4-tands skovsav, skovøkse nr. 3 samt hammer og kile.
Se iøvrigt tabel I.

Hugsten blev i afdelingerne 91, 97, 99, 103 og 252 samt
på Frederiksborg distrikt oparbejdet til stager I, lægter II,
lægter I, bånd, spær, tømmer og kassetræ på 1,0 meters
længde, alt efter statsskovenes sorteringsreglement.

I afdelingerne 40, 65, 198, 227 og 261 blev stager, lægter,
bånd og spær helt eller delvis oparbejdet til spånpladetræ
på 1 meters længde og opsat i rummetre. Det var under hug-
sten muligt for observator at tage tid på fældning og afkvas-
ning af de stager, lægter, bånd m. v., som senere blev op-
arbejdet til spånpladetræ.

Udbæring og opstilling af de forskellige bunke- og rum-
metereffekter blev af praktiske grunde gjort til genstand
for særskilt tidtagning.

4. Tidtagningen

Tidtagnings- og opmålingsarbejdet samt de præliminære
udregninger og sammenstillinger er udført af daværende

skovfogedassistent HENNING MADSEN, medens de fortsatte og endelige beregninger m. m. er udført af rapportskriveren.

Til tidtagningen er benyttet 2 stk. centiminut-stopure med sidestillet tilbagestellingsanordning. Nettotiden blev aflæst for hver enkelt deloperation med ca. 5 cmins nøjagtighed.

De aflæste tider blev indført på skemaer med fortrykt kolonneinddeling. Den fornødne udfyldning af tidsstudieskemaets hoved skete med blyant efter behovet for deltidskategori.

Af kontrolmæssige grunde aflæstes tiden på almindeligt armbåndsur ved arbejdets begyndelse og afslutning. Eventuelle tidsdifferencer mellem ur-tid og stopur-tid blev senere udjævnet på materialet.

Der blev under tidtagningen skelnet mellem følgende del-tider:

Pauser: Spisepauser og afbrydelser, som er arbejdet uvedkommende, og tidsstudiemæssige instruktionspauser.

Almentid: Almene forberedelsesarbejder, værktøjsvedligeholdelse, mindre reparationer, personlige tidsforhold m. m., skovfogedens almindelige tilsyn og instruktion.

Forberedelsestid: Forberedelse, der vedrører bestemte træer, effekter eller dele deraf.

Sortimentstider: Alle tider, som kan henregnes direkte til bestemte sortimenter. Sortimentstiderne blev opdelt i tider for fældning, afkvasning, udmåling, opskæring, udbæring og opstilling.

Som foran nævnt blev der på en del af materialet foretaget særlige tidsstudier for udbærings- og opstillingsarbejdet.

5. Beregninger

Umiddelbart efter tidtagningens afslutning blev der foretaget en sammentælling og afstemning af det indsamlede tidsstudiemateriale. Der blev foretaget en præliminær ak-

kordtidsberegning, for at man kunne få et indtryk af, om tidsstudiernes omfang kunne anses for at være tilfredsstillende med henblik på undersøgelsens formål.

Herefter blev den endelige bearbejdning af materialet udført. Ved grafisk oplægning og udjævning har man søgt at finde relationer for tidsforbruget for de enkelte deloperationer efter sortimenternes art, d. v. s. i de yngre bevoksninger efter brysthøjdediameterens størrelse.

6. Resultater

På fig. 1 er grafisk vist de fundne tidsforbrug pr. m³ for de vigtigste arbejdsoperationer, og på fig. 2 de absolutte tidsforbrug pr. m³ ved oparbejdning af stager, lægter og bånd til spånpladetræ. De stiplede linier angiver skønnede kurveforløb, og de i parentes afsatte punkter angiver skønnede tidsforbrug.

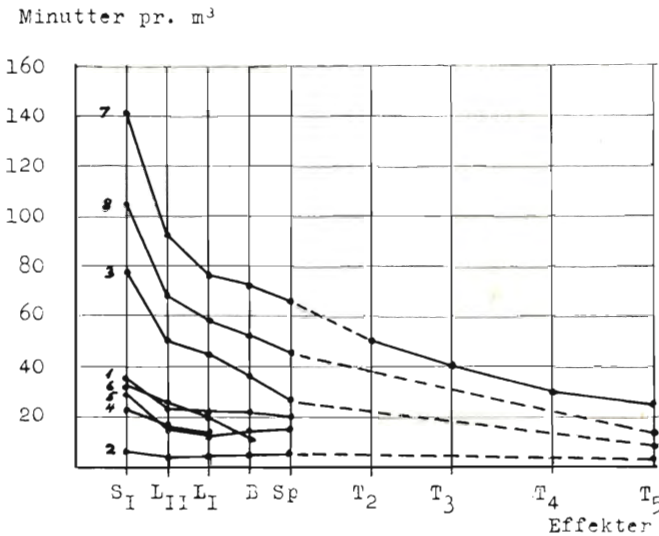

Fig. 1. Absolut tidsforbrug for forskellige arbejdsoperationer og sortimenter. Kurve nr. 1: fældning med håndredskaber, kurve nr. 2: fældning med motorsav, kurve nr. 3: afkvasning, kurve nr. 4: opstilling, kurve nr. 5: almentid + fællestid for håndredskaber, kurve nr. 6: almentid + fællestid for skovning med motorsave, kurve nr. 7: fældning og afkortning incl. almentid og fællestid for håndredskaber og kurve nr. 8: som nr. 7 men for skovning med motorsav.

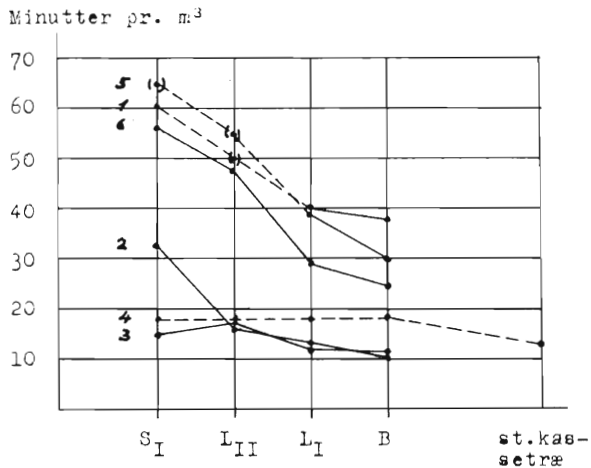

Fig. 2. Absolut tidsforbrug pr. m³ ved oparbejdning af stager, lægter og bånd til spånpladetræ. Kurve nr. 1: afkortning med håndredskaber, kurve nr. 2: afkortning med motorsav, kurve nr. 3: sammenbæring af spånpladetræ, kurve nr. 4: opstilling af usorteret spånpladetræ, kurve nr. 5: almentid + fellestid for håndredskaber og kurve nr. 6: som nr. 5. men for motorskovning.

På grundlag af de fundne absolutte tidsforbrug pr. m³ for de på fig. 1 og 2 angivne arbejdsoperationer er i tabel II foretaget en absolut og relativ akkordtidsberegning for skovning med håndredskaber og motorsav.

Under hensyn til at det forholdsvis kortvarige tidsstudium på et stærkt begrænset antal bevoksninger næppe kan dække alle almindeligt forekommende variationer for så vidt angår terræn- og klimaforhold og uforudsete, men hyppigt forekommende besværligheder for arbejdet, er samtlige fundne tider blevet forhøjet med 10 %. Herved skulle være givet en margin i arbejdernes favør, som skønnes rimelig. Det procentvise tillæg påvirker ikke de fundne tids- og for-tjenesterelationer.

Det relative tidsforbrug pr. m³ er mere overskueligt vist på fig. 3.

P. BORK & CO. A/S

OREHOVED HAVN

A/s KORINTH SAVVÆRK

og datterselskab

ALLESTED SAVMØLLE &
TRÆLASTHANDEL

Køber: Dansk løv- og nåletræ

BRUG **MORTALIN** ENDRINPRÆPARAT

Vore medarbejdere
giver Dem alle oplysninger.

MORTALIN

HASLEV . Tlf. *1066 (03 695)

ODENSE . Felsted . Brørup . Snejbjerg . Hadsten . Randers . Nykøbing M . Støvring
*12 80 13 4 06 38 395 42 213 74 74 215 203
(09) (046) (0411) (0711) (06194111) (0621) (0701) (08118611).

IMPRÆGNERINGSANSTALTEN »SILKEBORG« A/s

Vore afdelinger

Imprægneringsanstalten »SILKEBORG«, Silkeborg. tlf. 424 & 404

»JYLLAND« imprægneringsanstalt og savværk, Nr. Snede. tlf. 58

Vamdrup savværk, Vamdrup. tlf. 53

Bevtoft ny savværk og imprægneringsanstalt, Bevtoft. tlf. 4 41 10

køber kævler i eg og bøg samt nåletræ til master og savtræ

HENVENDELSE TIL HOVEDKONTORET I SILKEBORG

Tabel II. Akkordtidsberegning pr. m³.

Sortiment	Håndredskaber (excl. udbæring)			Motorsave (excl. udbæring)			Tidsbesparelse for motorsave	
	min/ m ³	incl. + 10%	relativt	min/ m ³	incl. + 10%	relativt	min/ m ³	%
Stager I	164	180	225	141	155	194	25	13.9
Lægter II	106	117	146	97	107	134	10	14.5
Lægter I	92	101	126	82	90	113	11	10.9
Bånd	73	80	100	52	61	76	23	28.8
Spær	67	74	93	46	52	66	23	31.1
Tømmer 18—20 cm .	45	50	63	31	34	43	16	32.0
— 21—24 -	36	40	50	23	26	33	14	35.0
— 25—31 -	27	30	38	17	19	25	11	36.7
— over 31 -	23	25	31	13	14	18	11	44.0
Spånpladetræ af:								
Stager I	305	336	420	206	227	284	109	32.4
Lægter II	230	253	316	153	168	210	85	33.6
Lægter I	186	205	256	120	132	165	73	35.6
Bånd	164	180	225	104	114	143	66	36.7
Stort kassetræ, 1 m .				30	33	41		

Ved multiplikation af det relative tidsforbrug pr. m³ med respektive fastmassetal får man det relative tidsforbrug pr. effektenhed. Statsskovbrugets officielle fastmassetal er benyttet, efter at det ved nærmere undersøgelse viste sig, at der var god overensstemmelse mellem disse og de ved tidsstudierne fundne fastmassetal.

Divideres den relative akkordsats pr. enhed med det relative tidsforbrug pr. enhed, fremkommer den relative fortjeneste pr. enhed.

De i nærværende rapport benyttede akkordsatser til beregning af de relative fortjenester er de pr. 1. september 1963 gældende akkordsatser for skovarbejdere i statsskovene i skovningsklasse I.

Beregningen af de relative fortjenester fremgår af tabel III, og resultatet er grafisk fremstillet i fig. 4.

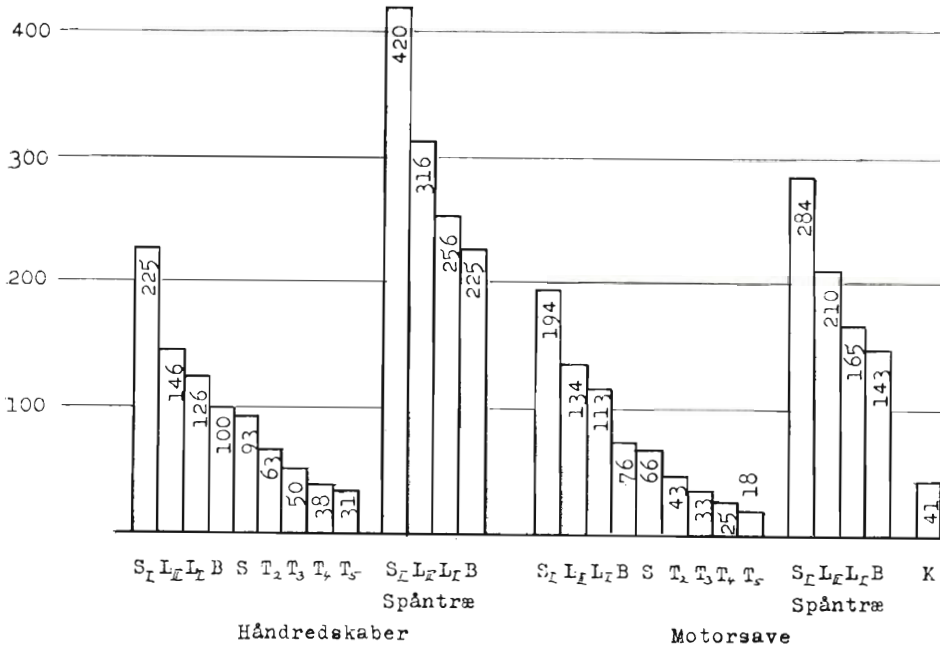

Fig. 3. Relativt tidsforbrug pr. m³ ved skovning af gran. Tidsforbruget ved skovning af bånd med håndredskaber = 100.

Tabel III. Beregning af relativ fortjeneste pr. enhed.

Sortiment	Akkordsats		Rel. tid pr. m ³ Håndred.	Fastmasse-tal	Rel. tid pr. enhed Håndred.	Relativ akkordsats. 105 : rel. tid pr. enhed = Rel. fortj.	Rel. tid/m ³ Motorsav	Rel. tid/enh. Motorsav	Rel. fortj. Motorsav
	Kr.	Relativ							
Stager I.....	11.58	141	225	0.50	113	131	194	97	153
Lægter II.....	13.34	162	146	1.05	153	111	134	141	121
Lægter I.....	11.58	141	126	1.05	132	112	113	119	124
Bånd.....	8.24	100	100	1.05	105	100	76	80	131
Spær.....	6.38	77	93	1.05	98	82	66	69	117
Tømmer 18—20...	4.87	59	63	1.05	66	94	43	45	138
— 21—24...	4.87	59	50	1.05	53	117	33	35	177
— 25—31...	4.87	59	38	1.05	40	155	25	26	227
— > 31...	4.87	59	31	1.05	33	188	18	19	326
Spånpl.træ Stager I	10.23	124	420	0.65	273	48	284	185	70
Lægter II	10.23	124	316	0.70	221	59	210	147	89
— I	10.23	124	256	0.75	192	68	165	124	105
Bånd.....	10.23	124	225	0.80	180	72	143	114	114
Stort kassetræ.....	9.35	113	—	0.80	—	—	41	33	360

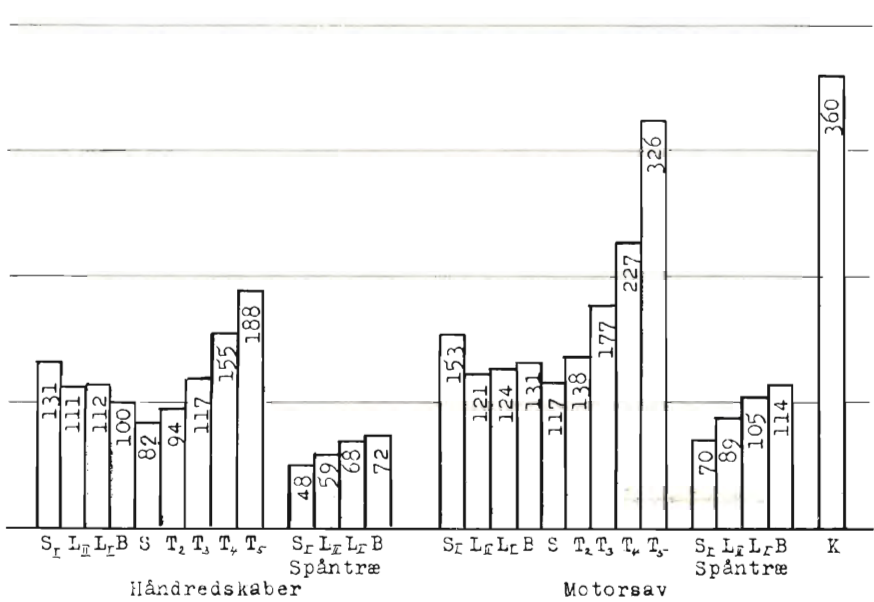

Fig. 4. Relativ timefortjeneste pr. enhed. Fortjenesten ved skovning af bånd med håndredskaber = 100.

Skønt der ikke ved undersøgelserne er lagt vægt på at finde de absolutte fortjenester ved de pågældende skovningsarbejder, og materialet heller ikke er tilstrækkelig stort til fastlæggelse af det absolutte fortjenestniveau, har jeg alligevel ment, at det måtte være af interesse at finde, hvilken orientering undersøgelserne kunne give om fortjenesternes størrelsesorden. De efterfølgende beregninger skal derfor kun opfattes som en analyse af een bestemt undersøgelse på et givet sted og tidspunkt. Det ville ikke være rigtigt at bruge dem som grundlag for arbejdsforhandling om akkordpriser.

De fundne absolutte fortjenester fremgår af tabel IV og fig. 5.

Tabel IV. Beregning af absolut fortjeneste.

Sortiment	Fastmasse-tal	$\frac{1}{9}$ 1963 akkord- sats kr.	Håndredskab			Motorsav		
			min/ m ³	min/ enh.	Fortj. pr. time	min/ m ³	min/ enh.	Fortj. pr. time
Stager I	0.50	11.58	180	90	7.72	155	78	8.91
Lægter II	1.05	13.34	117	123	6.51	107	112	7.15
Lægter I	1.05	11.58	101	106	6.55	90	95	7.31
Bånd	1.05	8.24	80	84	5.89	61	64	7.73
Spær	1.05	6.38	74	78	4.91	52	55	6.96
Tømmer 18—20	1.05	4.87	50	53	5.51	34	36	8.11
— 21—24	1.05	4.87	40	42	6.96	26	27	10.82
— 25—31	1.05	4.87	30	32	9.13	19	20	14.61
— >31	1.05	4.87	25	26	11.24	14	15	19.48
Spånpladetræ af								
Stager I	0.65	10.23	336	218	2.82	227	148	4.15
Lægter II	0.70	10.23	253	177	3.47	168	118	5.20
Lægter I	0.75	10.23	205	154	3.99	132	99	6.20
Bånd	0.80	10.23	180	144	4.26	114	91	6.75
Spær	0.80	9.35				97	78	7.19
Stort kassetræ	0.80	9.35				33	26	21.58

På figuren er med punkteret linie indtegnet mandstime-lønnen pr. 1. oktober 1963. To prikkede linier, der repræsenterer henholdsvis mandtimeløn + 15 % og + 25 %, er indtegnet på den venstre del af figuren, som viser timefor-tjenesten pr. enhed ved skovning med håndredskaber.

For motorsavskovningens vedkommende er på tilsvarende vis indtegnet to prikkede linier for mandstimeløn + 15 % og 25 % samt tillæg for udgift til anskaffelse og vedligehol-delse af motorsav. Tillæggets størrelse er angivet ved skra-verede søjler, og beregningen af tillægget fremgår af følgen-de opstilling:

Motorsavomkostninger

Forudsætninger:

Anskaffelsespris . . . . . 2400 kr.
 Afskivning over 600 driftstimer
 Forrentning 5 % p. a.
 Skovningstimer pr. år . . . . . 800 »

Kantværk

Slibeautomater

Opklodsav

Kantværker

Kløvsav

Hydraulisk splitsav

Spånsugeanlæg

Flishugger

Fremtræk

Pendulafkorter

Rundsavaksler

Masseartikler

Dobbeltafkortersave

Transportruller

Transportanlæg

Rulleborde

Barkskræller

SAVVÆRKSMASKINER

BÜLOW MØLLER Maskinfabrik, Roskilde

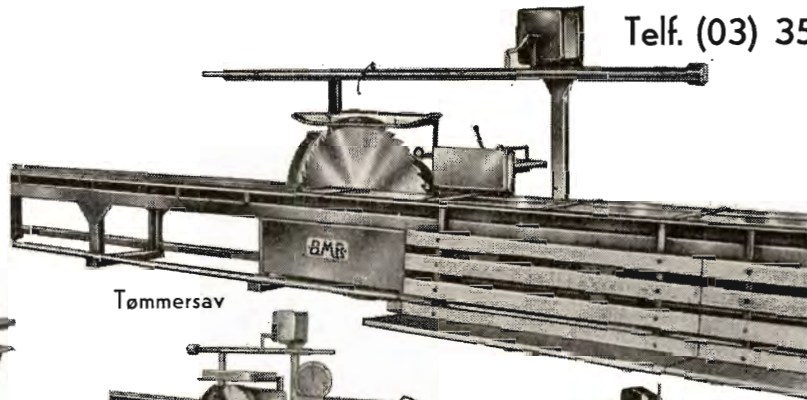
Telf. (03) 351898

Barkskræller

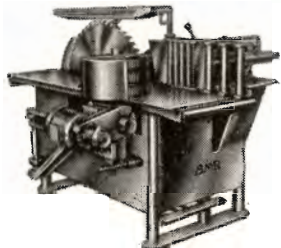
Lan m. skala

Kraner

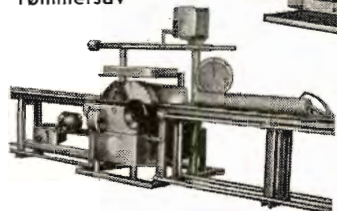
Taljer

Tømmersav

Valsekløvsav

2-klinget tømmersav

Afkortersav

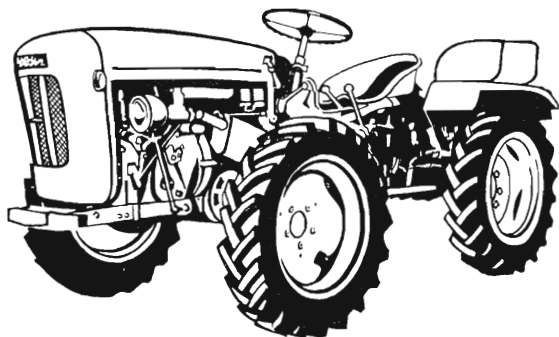
Spånsuger

Split-opklodsav m. rullebord

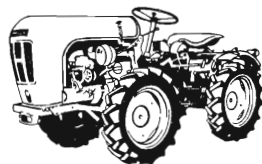
De har hold på arbejdet med

Holder

system

De øvrige **HOLDER** traktorer:

Holder A 12 Cultitrac

med knækstyring, 6 fremad- og 3 bakgear, firhjulstræk, firhjulsbremser, 12 HK dieselmotor og med utallige redskabsmuligheder.

Traktoren, der er skabt udelukkende med hensyntagen til skovbruget.

HOLDER CULTITRAC A 20 og A 21 S er knækstyret, hvilket gør den meget smidig og handy i tætte rækker.

HOLDER CULTITRAC A 20 og A 21 S har startsikker 20 HK luftkølet, to cylindret firetaktsdieselmotor. Den er udstyret med BOSCH el- og indsprøjtningssystem.

HOLDER CULTITRAC A 20 og A 21 S har 8 fremad- og 4 bakgear. Differentialspærre på forhjul og baghjul. Den er firhjulsdrevet og udstyret med firhjulsbremser. Fart fra 0,6 til 19,6 km i timen.

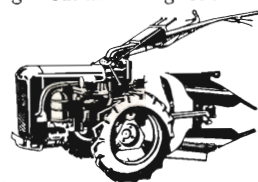
HOLDER CULTITRAC A 20 og A 21 S er robust og gennemtænkt bygget. Den er udstyret med mest moderne hydraulik og 3-punkt ophæng, og hvert eneste af dens 20 hestekræfter er udnyttet gennem gearingssystemet.

HOLDER CULTITRAC A 20 og A 21 S — skovbrugets bedste medhjælper,

Eneimportør:

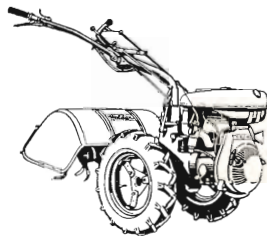

Tlf. Beder (061-80311) 114-115-116

Holder E 8

robust og driftssikker enakslet traktor med benzin- eller dieselmotor. En let og handy gartnertraktor m. Holder redskabssystem.

Holder E 6

fortøttet kraft i hvert gram. E 6 har et antal af redskabsmuligheder. 7 gear og kraftudtag med 2 hastigheder uafhængig af gear.

Forhandlere:

- Fa. Bagge Andersen*, Københavnsvej 107, Roskilde. Tlf. Rosa (03366) 6996.
- Henry Andersen*, Odensevej 33, Langeskov. Tlf. (0938) 263.
- Egon Eltved*, Kolding. Tlf. (0411) 2671.
- Jens Kristensen*, Stenbæk, Brabrand, Tlf. Aarhus (061) 60485.
- Leo Rosendal*, Vodskov, Tlf. (08149511) 222.
- Arnold Larsen*, Flintinge St., tlf. Grænge 126-196.

Omkostning pr. driftstime:

Benzin og olier	1,60 kr.
Reparationer	2,00 »
Kæder og reservedele	2,00 »
Afskrivning $\frac{2400}{600}$	4,00 »
	9,60 kr.

Forrentning varierende fra

ca. 20 til ca. 100 øre, gennemsnitlig ..... 0,60 »

Ialt ..... 10,20 kr.

Fortjeneste
kr./ time

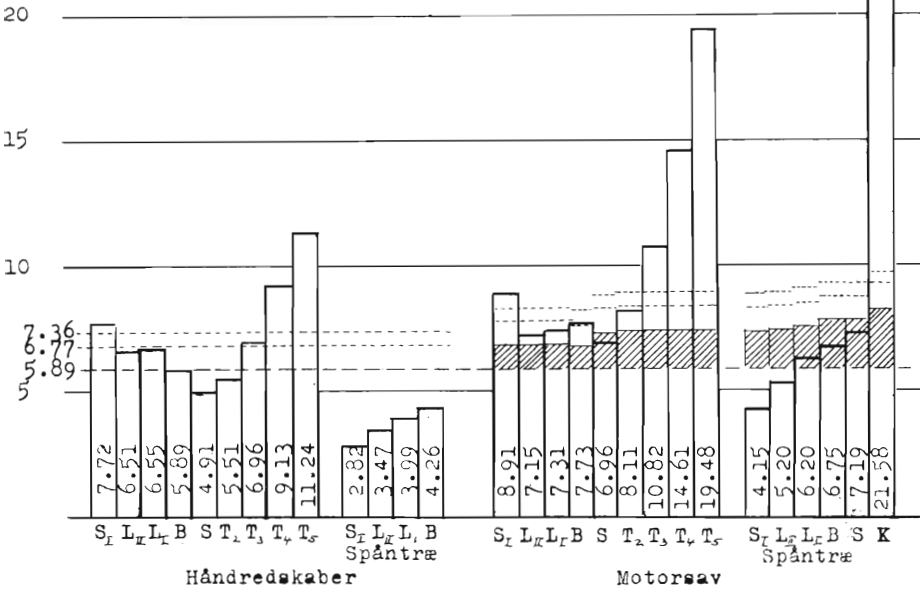

Fig. 5. Timefortjeneste ved skovning af gran med håndredskaber og motorsav. Akkordpriser ifølge statskovenes overenskomst 1. september 1963 og tidløn pr. 1. oktober 1963. Motorsavomkostning er skraveret.

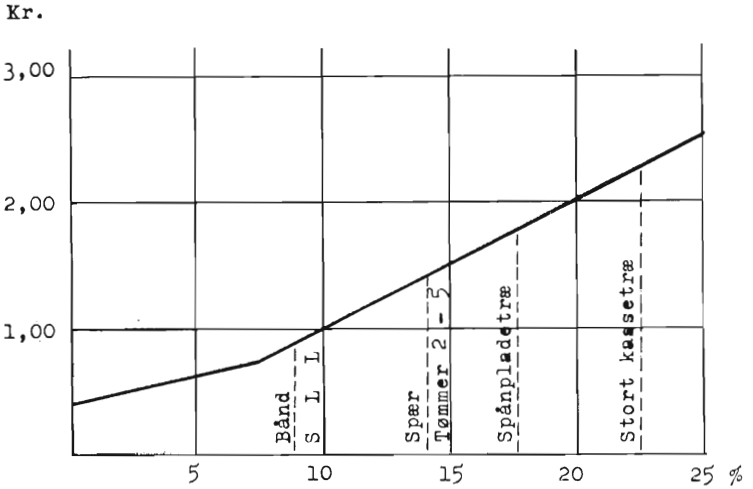

Fig. 6. Motorsavomkostning pr. skovningstime ved varierende driftstimeprocent.

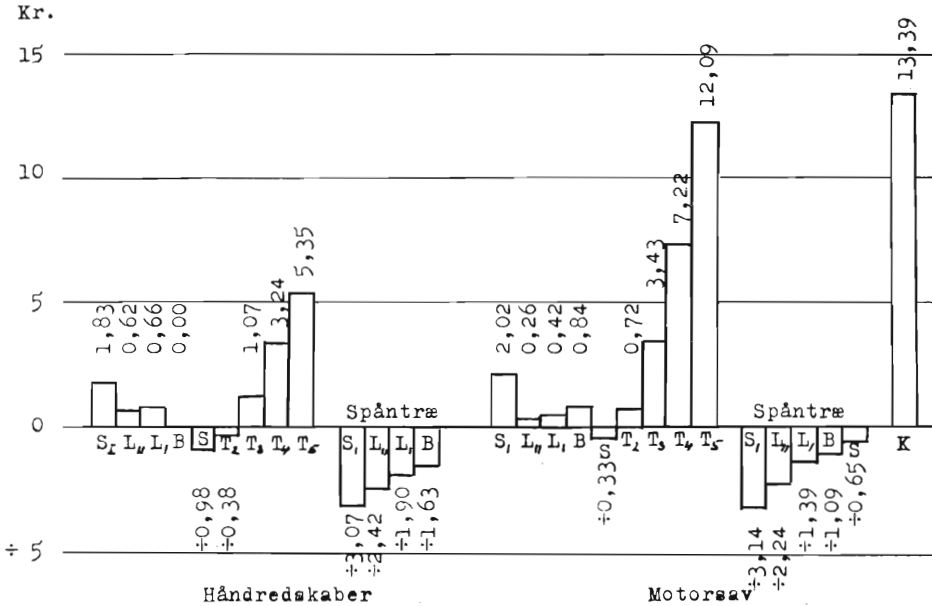

Fig. 7. Fortjeneste pr. time udover tidløn + motorsavtillæg.

Tabel V. Fortjeneste i relation til tidløn pr. $\frac{1}{10}$ 1963: Kr. 5.89.

Sortiment	Håndredskaber		Motorsav			
	Akk. fortj.	Fortjeneste udover tidløn	Akk. fortj.	Motor-tillæg	T+M	Fortj. ÷ (T+M)
Stager I.....	7.72	1.83	8.91	1.00	6.89	2.02
Lægter II.....	6.51	0.62	7.15	1.00	6.89	0.26
Lægter I.....	6.55	0.66	7.31	1.00	6.89	0.42
Bånd.....	5.89	0	7.73	0.90	6.79	0.84
Spær (11—17)....	4.91	÷ 0.98	6.96	1.40	7.29	÷ 0.33
Tømmer 18—20... — 21—24... — 25—31... — >31...	5.51 6.96 9.13 11.24	÷ 0.38 1.07 3.24 5.35	8.11 10.82 14.61 19.48	1.50 1.50 1.50 1.50	7.39 7.39 7.39 7.39	0.72 3.43 7.22 12.09
Spånpladetæ af						
Stager I.....	2.82	÷ 3.07	4.15	1.40	7.29	÷ 3.14
Lægter II.....	3.47	÷ 2.42	5.20	1.55	7.44	÷ 2.24
Lægter I.....	3.99	÷ 1.90	6.20	1.70	7.59	÷ 1.39
Bånd.....	4.26	÷ 1.63	6.75	1.95	7.84	÷ 1.09
Spær.....			7.19	1.95	7.84	÷ 0.65
Stort kassetæ.....			21.58	2.30	8.19	13.39

Under forudsætning af, at udgifterne til anskaffelse og vedligeholdelse af motorsav er, som foran anført, synes det at være fordelagtigt for skovarbejderne at benytte motorsav fremfor håndredskaber ved skovning af alle undersøgte effekter med undtagelse af lægter II, lægter I og spånpladetæ af stagemateriale. For disse effekter er imidlertid indtægtsforskellene så ringe – henholdsvis 38, 24 og 7 øre pr. time – at der på det foreliggende grundlag næppe er anledning til at fraråde skovarbejderne at bruge motorsav til skovning af disse effekter.

Udbæring indtil 30 meter af stager, lægter og spånpladetæ til bunkelægning og rummeteropstilling blev tidsstuderet særskilt på enkelte af arbejdsholdene. På grund af vanskeligheder ved at holde udbærings- og opstillingsarbejdet skarpt adskilt foretoges dels registrering af udbærings + opstillingstid for to arbejdshold og dels tidsmåling af opstillingsarbejdet. Udbæringstiden blev herefter bereg-

net som difference mellem tiden for udbæring inclusive opstilling og opstillingstiden.

De fundne resultater fremgår af tabel VI, der tillige angiver timefortjenesten ved udbæringsarbejdet.

Tabel VI.
Timefortjeneste ved udbæring af stager, lægter og spånpladetræ.

Sortiment	Min/enh.	Akk. sats Kr.	Time- fortjeneste Kr.
Stager I	34.2	4.07	7.15
Lægter II	49.0	4.07	4.98
Lægter I	40.0	4.07	6.10
Spåntræ af Lægter I	39.3	1.66	2.54
— — Bånd	34.1	1.66	2.92

Den samlede fortjeneste ved skovning af stager og lægter fremgår af tabel VII.

Tabel VII. Samlet timefortjeneste ved skovning af stager og lægter.

	Stager I				Lægter II				Lægter I			
	Håndreds.		Motorsav		Håndreds.		Motorsav		Håndreds.		Motorsav	
	min/ enh.	Kr.	min/ enh.	Kr.	min/ enh.	Kr.	min/ enh.	Kr.	min/ enh.	Kr.	min/ enh.	Kr.
Skovning ...	90	7.72	78	8.91	123	6.51	112	7.15	106	6.55	95	7.31
Udbæring ..	34	7.15	34	7.15	49	4.98	49	4.98	40	6.10	40	6.10
Ialt.	124	7.58	112	8.40	172	6.08	161	6.50	146	6.44	135	6.95

En undersøgelse af de rækkevisse hugster blev foretaget for at konstatere, om denne hugstform kunne antages at virke forsinkende på arbejdet og derved formindskende på arbejdernes fortjeneste.

Materialet viste sig at være for spinkelt til en indgående analyse. For motorsavskovningen fandtes de på fig. 8 viste absolutte tider pr. m³ hugst for fældning + afkvasning.

Det er **STORE PENGE**, der brænder, naar **SKOVEN** brænder.
En Skovbrandforsikring i

NATIONAL

erstatte Tabet.

DANSK SKOVFORENINGS FRØUDVALG

Bøge i afd. 19, Sihlwald ved Zürich.

Bedre race - bedre skov

SPØRG ALTID FØRST
om der er frø eller planter af godkendt avl at få!

*Også i udlandet vil der i kommende froår blive indsamlet
frø til Danmark i D. S. F. godk. bevoksninger.*

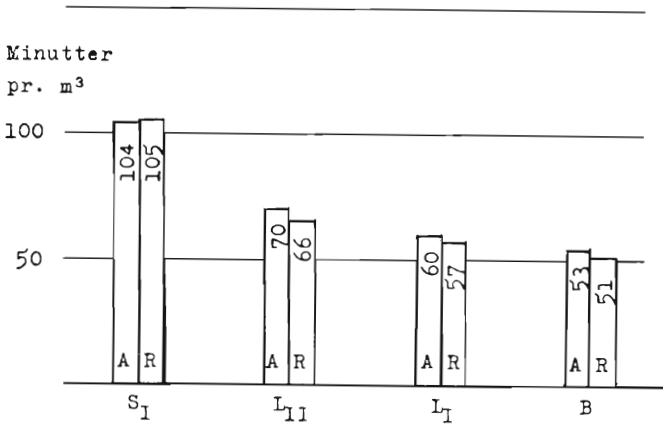

Fig. 8. Tider for fældning + afkvasning ved almindelig hugst A og ved rækkevis hugst R.

Skønt der for lægter II, lægter I og bånd fandtes en tidsgevinst på henholdsvis 5,7, 5,0 og 3,8 pct ved rækkehugsten, er materialet for spinkelt til at drage den slutning, at den rækkevis hugst er hurtigere end den almindelige hugst efter udvisning. Omvendt peger materialet ikke på, at den rækkevis hugst skulle være mere tidsrøvende end den almindelige hugst. Forholdet bør dog undersøges nærmere. Det tillæg på 10 pct. til de fundne absolutte tider, som er ydet under udregningen af de absolutte fortjenester, skulle give rimelig sikkerhed for, at fortjenstniveauet ikke er blevet for højt som følge af, at en væsentlig del af tidsstudiematerialet hidrører fra rækkehugster.

7. Konklusioner

1. Af det foreliggende tidsstudiemateriale synes det forsvarligt at antage, at de fundne tids- og fortjenstrelationer giver en nogenlunde sikker orientering om skovarbejdernes fortjeneste ved skovning af 1. classes nordsjællandske granbevoksninger.

2. De i tabel IV, V, VI og VII angivne og på fig. 5 og 7 viste absolutte tidsforbrug og fortjenester må på grund af materialets beskedne omfang tages med største forbehold og bør kun opfattes som stikprøvevise konstateringer af fortjenesten ved de pågældende skovningsarbejder. De fundne tal må dog antages at give en værdifuld orientering om fortjenesternes størrelsesorden og et fingerpeg om, hvilke af de nugældende akkordsatser der er utilstrækkelige, og hvilke der er rigelige.

3. Undersøgelserne synes endvidere at give et indblik i motorsavskovningens produktivitet i forhold til traditionel skovning med håndredskaber. Materialet giver ikke tilstrækkelig anledning til at fraråde skovarbejderne at benytte motorsav ved skovning i unge granbevoksninger, hvis de selv foretrækker motorsavskovning.

4. Der er ikke ved undersøgelsen fundet sikker forskel på tidsforbruget ved almindelig hugst og rækkevis hugst i de yngre granbevoksninger. Tallene tyder dog på, at det snarere er hurtigere end langsommere at benytte rækkevis hugst. Forholdet trænger til nærmere undersøgelse .

MEDDELELSE

FRA DANSK SKOVFORENING TIL FORENINGENS MEDLEMMER

Som det vil være Dansk Skovforenings medlemmer bekendt fra dagspressen, har godsejer Jørgen Sehested, Broholm, i efteråret 1963 anlagt sag mod Dansk Skovforening ved dennes formand, kammerherre, lensgreve Christian Moltke, med påstand om, at Dansk Skovforenings bestyrelse tilpligtes at anerkende godsejer Jørgen Sehested som medlem af foreningen.

Denne sag er nu forligt således:

Godsejer Sehested frafalder sit krav om ret til medlemskab af Dansk Skovforening og udmelder samtidig Broholm skovdistrikt af foreningen.

Notitser eller artikler fra godsejer Sehesteds hånd af rent forstmæssigt indhold vil kunne optages i Dansk Skovforenings medlemsblad på lige fod med andre forfatters efter sædvanlig godkendelse af tidsskriftets redaktionsudvalg.

Den for Østre Landsret verserende retssag er herefter hævet som forligt.

På Dansk Skovforenings vegne:

Chr. Moltke,
formand for bestyrelsen.

Som sagsøger:

Jørgen Sehested.

DEN LEVENDE SKOV

Af stamhusbesidder JØRGEN SEHESTED

Den positive reaktion, som er fremkommet i anledning af udsendelsen af min bog: »BLANDINGSSKOVEN - ET FORSLAG TIL FORBEDRING AF SKOVBRUGETS ØKONOMI«, bestyrker den opfattelse: at vort skovbrug på væsentlige områder er tilbagestående, men at dets afkastning ved gennemførelse af få og enkle foranstaltninger væsentlig vil kunne forhøjes til gavn for ejerne, derunder Staten, og alle, hvis fremtid er knyttet til en sund økonomisk udvikling af vort erhverv, og under hensyntagen til den almene interesse, der forudsætter, at en så betydelig del af Danmarks jord udnyttes på rette måde.

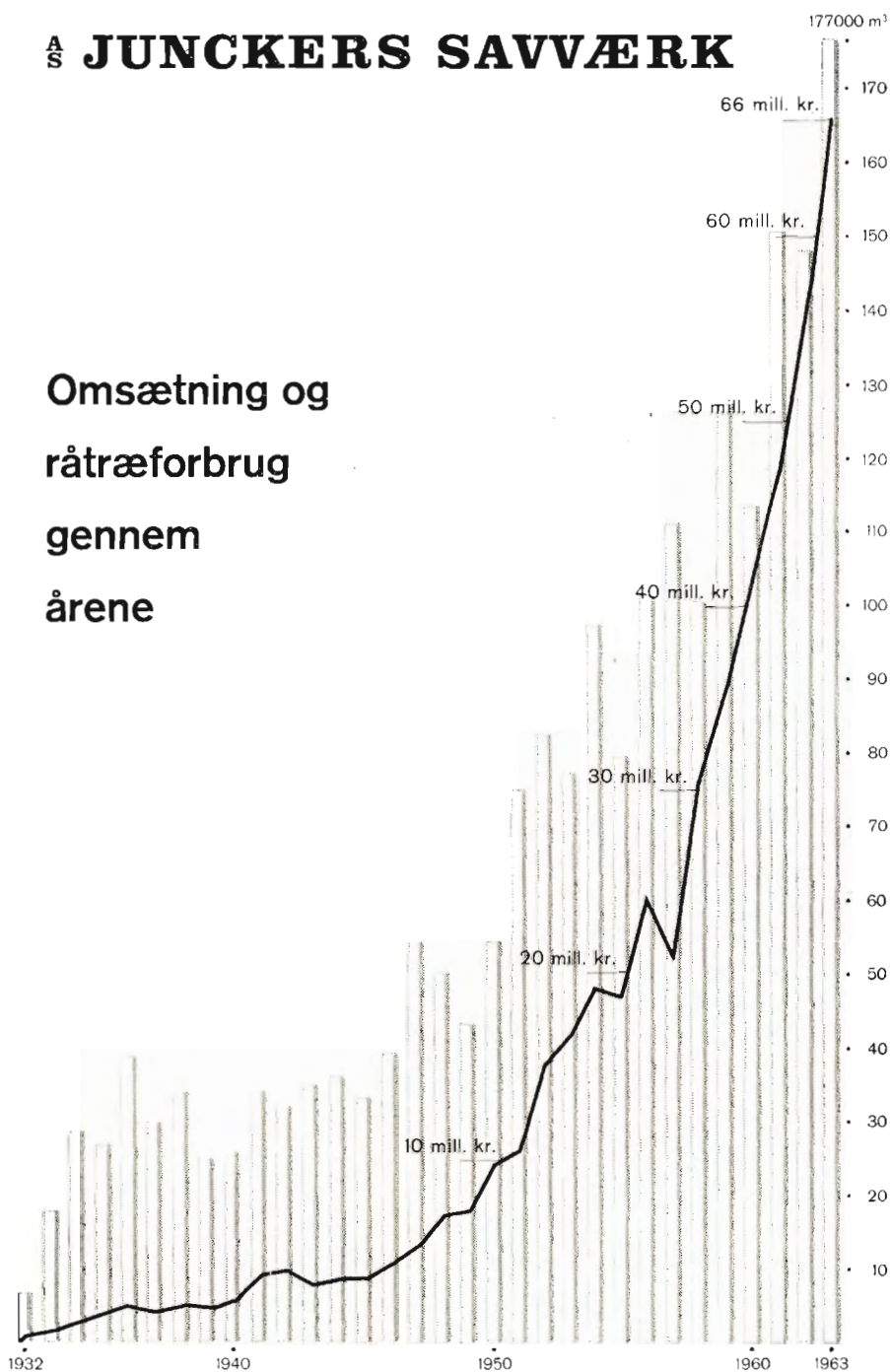
I en artikel i augusthæftet 1961 er der fra skovejerside opstillet et tænkt normalregnskab, hvorefter omsætningen skal kunne hæves fra gennemsnitlig 600 til 800 kr. pr. ha, denne beregning er ikke blevet bestridt fra nogen side. Fremgangsmåden var særlig at finde udveje for nåletrædyrkning i forøget omfang. I min nævnte bog er der opstillet beregninger, der viser, at indblanding af nål i løvtræ kan medføre en forhøjelse af løvskovens kapitalværdi med mere end 100 %. Beregningerne er sket med støtte af svenske sagkyndige, og deres rigtighed er ikke bestridt herhjemme.

Når så store værdier står på spil, burde disse bestræbelser vel ikke fortsat være overladt til privat initiativ? Udviklingen vil blive for langsom, hvis sagen ikke følges op af skovbrugets ansvarlige institutioner, nærmere betegnet: Dansk Skovforening, Statsskovvæsenet og Landbohøjskolen. Alle er repræsenteret i Dansk Skovforenings bestyrelse, der således har et betydeligt myndighedsområde og faktisk angiver retningslinjerne.

Der må ikke være tvivl om, at skovbrugets hovedformål

ÅS JUNCKERS SAVVÆRK

Omsætning og
råtræforbrug
gennem
årene

Telf. 150652
H. C. Andersens Boulevard 18
København V

Nielsen & Lydiches Bogtrykkeri

DANSK SKOVFORENINGS ØKONOMISK - STATISTISK AFDELING

VESTER VOLDGADE 86³ . KØBENHAVN V . MI 2166

★

- ★ Anlæg og føring af skovregnskaber
- ★ Regnskab- og driftskritiske undersøgelser
- ★ Udarbejdelse af driftsplaner
- ★ Ajourføringssystem for driftsplaner samt
- ★ Servicearbejder:
Medhjælp ved afslutning af årsregnskaber,
føring af driftskontrolbøger,
udhugningsmålinger m.m.

Afdelingen står altid til rådighed med vejledning, udarbejdelse af overslag,
udførelse af arbejder efter regning.

Reserveret

er, som ved anden erhvervsvirksomhed, at skabe den bedst mulige afkastning. At man har tabt dette af syne er vistnok årsagen til en uklar problemstilling overfor den aktuelle situation. Ansvarret må ikke - som hidtil - skydes over på skovejterne, selv om disses målsætning selvfølgelig kan indeholde andet end det rent økonomiske, men det bliver undtagelserne.

Oplysning om de bedst mulige skovdyrknings-metoder må forventes til stadighed at udgå fra Landbohøjskolen, og gennem forstkandidaterne komme distrikterne til gode. Ud fra ønsket om igangsættelse af en hurtig omstillingsproces kan man ikke vente på udfaldet af langvarige videnskabelige forsøg, men forstkandidaterne må være indstillet på at indhente praktiske resultater fra hurtigtvirkende forsøg på distrikterne.

Trods de betydelige økonomiske midler, der står til rådighed for skovbruget, savner vor generation stadig en håndbog i skovbrug som i årevis forgæves er krævet. De ikke-faglærte er henvist til at hente deres viden i udenlandske, særlig tyske, samlerværker, hvoraf nye udgaver stadig fremkommer. Man ønsker Landbohøjskolens stillingtagen til de aktuelle økonomiske problemer i skovbruget og til den kritik, der er fremkommet af vore metoder, der kan sammenfattes derhen:

»At vor produktionsproces er for langsom«: Carl Mar. Møller, Dansk Skovforenings tidsskrift 1963, s. 176. -

Dette skyldes bl. a.:

- 1) Uhæmmet anvendelse af langsomtvoksende løvtræ i renbestand, - en naturfjendtlig og uæstetisk skovform, - der ikke i lignende omfang praktiseres i andre lande på vore breddegrader.
- 2) Vor henholdende tyndingsteknik forsømmer at udnytte den diameterfremmende ungdomstilvækst, hvorved store værdier går tabt, - fremhævet som væsentligt ved genopbygningen af det nye engelske skovbrug.

- 3) Vore kulturmetoder er for dyre og langsomtvirkende.
- 4) I mangel af rationelle forsøg savner praksis anvisning på den rette udnyttelse af mulighederne ved dyrkning af de hurtigvoksende udenlandske nåletræer, hvis langt større produktionsværdi vil komme til at revolutionere vor skovbrugsøkonomi.

Fremtidens skove i Danmark vil få en anden karakter: mere varierede og med et præg, der bedre imødekommer naturvennernes fundamentale indstilling overfor den »levende skov«.

Efter sin natur kræver skovbruget langtids-planlægning, der forudsætter en betydelig teoretisk viden, dog med tilbøjelighed til, at faget virker autoritært og traditionsbundet. Mange har den opfattelse, at der her er et fagområde, som man skal være specialist for at forstå. Alligevel er det blevet mænd udefra, som i afgørende situationer har ydet en særlig indsats.

Ud fra en intuitiv betragtning af naturforholdene lykkedes det *E. Dalgas* at beklæde vore heder med varig skov, og gengive landet umådelige værdier. *C. D. F. Reventlow* stillede forslag om en skovreform med bedre forrentning, støttet på et dybtgående konstruktivt forsøgsarbejde. Skovens økonomi skulle hvile i sig selv, og omdriften forkortes gennem aktiv tyndingshugst. Overfor kompakt modstand fra den daværende sagkundskab gik sagen tabt i generationer.

De skove, som jeg med faglig bistand har ledet i mere end en menneskealder, yder et ikke uvæsentligt materiale til belysning af rigtigheden af de her fremførte synspunkter: Såvel i bøg som i nåletræ er der på Broholm konstateret en forkortelse af produktionstiden, som ikke ses at være målt andre steder, hvilket har bidraget til, at distriktet er et af de højst vurderede i landet.

Hvert år, hvormed omdriften af en eller anden grund forsinkes, betyder for landet et milliontab. Det kan af forst-

lige grunde ofte være nødvendigt at arbejde i langsommere tempo, end ved f. eks. at bruge de hurtigstvoksende træer, men når man fraviger den økonomiske linje af videnskabelige hensyn, kræver det altid en klar begrundelse.

Skoven må ikke gerne blive en økonomisk hvilepude for bymillionærer eller, som det ikke sjældent er sket, en forsøgsmark for forstlige eksperimenter. Flere store distrikter, der en lang tid betragtedes som toneangivende for godt skovbrug, må nu møjsommelig genopbygge træmassen på de lavtproducerende distrikter, takket være tidligere bestyreres teoretiske indstilling, og ejernes mangel på årvågenhed.

Betragtet med udenlandske øjne er vort samlede skovareal ret beskedent, og dets omsætning selv i bedste tilfælde ubetydeligt i forhold til landbrug og industri, men skoven vedkommer os alle. Det er kun få danske, der ikke søger til skoven, og det er af betydning, at den økonomisk hviler i sig selv. Hidtil har man ikke søgt om statstilskud, som landbruget har måttet, men - uden modernisering af vore metoder, kan det hurtigt komme hertil.

Må jeg slutte med at henvise til en udtalelse af professor P. Moltesen fra 1955: »Skovbrug skal kunne betale sig som ethvert andet erhverv, hvis det vil overleve.«

KRONIK

Statsskovenes udbytte 1962-63

Direktoratet for statsskovbruget har udsendt »Oversigt over de danske statsskoves¹⁾ udbytte af ved og penge for finansåret 1962-63«.

Finansårets hoveddata.

Totalareal	83.113 ha
Træbevokset areal	65.255 »
Hugst ²⁾ ialt	381.528 m ³
Samlet indtægt	36.076.334 kr.
Nettoudbytte (uden fradrag for forrentning af bogført værdi)	4.631.011 kr.
Ejendomsværdi	ca. 124.797.300 kr.
Grundværdi	ca. 51.302.300 kr.

Arealforhold.

Pr. 1. august 1962 blev Krogerup avlsgård samt Lilleholme og Holmeskov (ca. 81 ha) fraskilt Gurre distrikt og henlagt under Planteavlsstationen.

Pr. 15. november 1962 blev Kongelunden (ca. 168 ha) fraskilt Jægersborg distrikt og henlagt under Københavns distrikt.

Pr. 1. december 1962 blev »Egekrogen« (ca. 12 ha) fraskilt Københavns distrikt og henlagt under Planteavlsstationen.

Gurre distrikt blev pr. 1. april 1962 forøget med ca. 5 ha ved køb fra forsvarsministeriet af enge ved Gurre Slotsruin.

Feldborg distrikt er blevet formindsket med ca. 20 ha ved salg af en del af tjenestejorden til skovridergården.

De øvrige mindre ændringer i arealtallene er en følge af arealafståelser til vejanlæg o.l., mindre arealerhvervelser samt å jourføring af arealfortegnelser.

Statsskovenes samlede areal er herefter formindsket med ca. 19 ha til ialt 83.113 ha eller ca. 1,9 % af Danmarks totalareal. Af de 83.113 ha er ca. 65.255 ha bevokset, hvilket modsvarer ca. 17 % af landets samlede træbevoksede areal.

---

¹⁾ Omfatter her og i det følgende kun de under direktoratet for statsskovbruget hørende skove, medens statens øvrige skovarealer (Sorø Akademi, klitplantager, præstegårdsskove m.v.) er holdt udenfor.

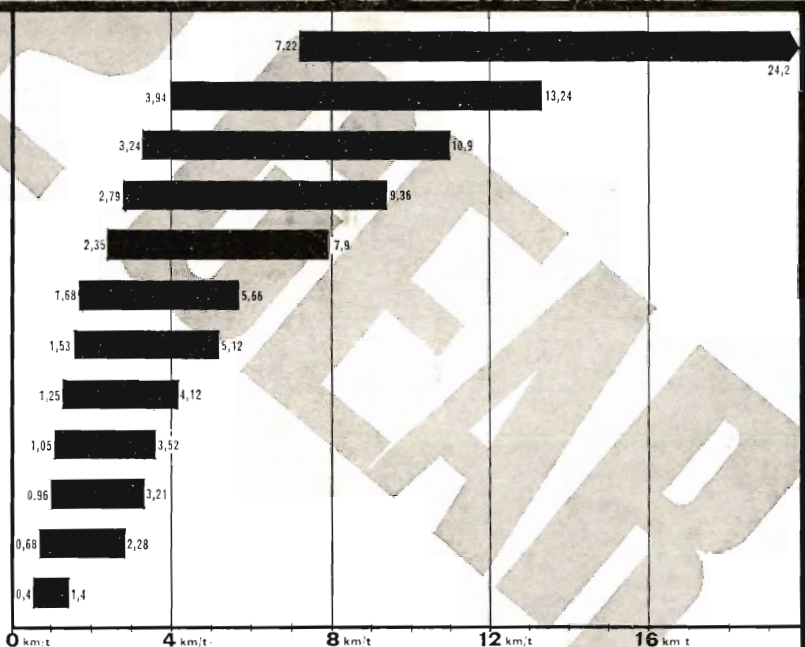
²⁾ Omfatter her og i det følgende principielt salgbar masse over 5 cm, for nåletræ stamvede.

NU MED

12. GEAR
 11. GEAR
 10. GEAR
 9. GEAR
 8. GEAR
 7. GEAR
 6. GEAR
 5. GEAR
 4. GEAR
 3. GEAR
 2. GEAR
 1. GEAR

Vejhastigheder ved motoromdrejninger mellem 700 og 2350 o/m.

19.950,-
 M/UAFHÆNGIG
 KRAFTOVERFØRING
 53 HK

SE, HVAD DE FÅR MED 12 GEAR:

- 12 fremad- og 4 bak-gear.
- 4 gear med hastigheder under 1,1 km/t
- 3 »krybe«-gear under de normale gearvalg.

- 24 kørehastigheder med 540 omdr på kraftudtaget.
- 5 kørehastigheder under 2 km/t med 540 omdr. på kraftudtaget.
- Laveste kørehastighed 0,4 km/t på dækstørrelse 11x36.

HERUDOVER ER FØLGENDE STANDARDUDSTYR:

Flere hastigheder på kraftudtaget, dybde- og højdekontrol, TCU vægtoverføring, differentialspærring, universaltrækarme og trækbum, luksussæde, håndbremse, komplet lysudstyr.

SAVLSINSPÆKTØRER: Sv. Christoffersen, Aalborg, telefon (081) 3 51 23 - Jørn Olsen, Silkeborg, telefon (068-1) 26 32 - W. Grønegaard Hansen, Hillerød, telefon (03) 26 32 44 - Erik Frederiksen, Gløstrup, telefon 96 24 08

LANTRACO, ROSKILDE

DAVID BROWN 990

FIAT 431 R med HOWARD ROTAVATOR 40 HK

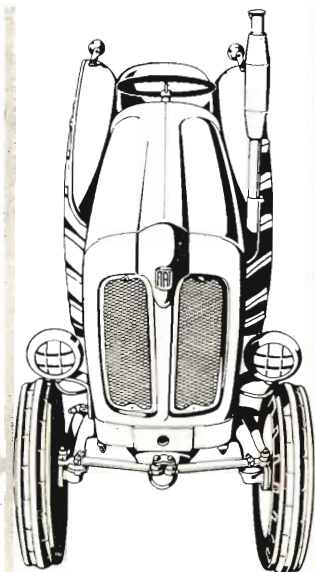
Total bredde 108 cm
Løftekapacitet 1.200 kg
Velegnet til fræser.

Fiat leveres også med
styrsikkert førerhus og
spæciel konstrueret kævlesaks.

Eneforhandling til skovbrug

 Universal
TRAKTORER

Hovedvejen 219 . Glostrup . Tlf. (01) 96 55 95

108 cm

Forstplanteskolen, Verninge

Planteskolen er tilsluttet »Herkomstkontrollen med Skovfrø og -planter«

Alle Slags Skovplanter tilbydes i prima Varer

Forlang Prislister

Indehaver: **Ole van Tol**

Telefon: Verninge 288(09)75

SIDEN 1896

HJORTSØS PLANTESKOLE

SVEBØLLE

Telf. Viskinge 20* & 40

*Planteskolen er tilsluttet Herkomstkontrollen
med skovfrø og -planter*

Statsskovenes træbevoksede areal, incl. lyst- og værnsskov, fordeler sig efter bevoksninger procentvis således:

	Bøg	Eg	Andet løvtræ	Nåletræ
	pct.	pct.	pct.	pct.
Gruppe B.....	37	10	9	44
Gruppe C.....	3	3	3	91
Gruppe D.....	60	21	11	8
Gruppe B + C.....	23	7	6	64
Ialt....	23	8	6	63

Grupperingen af distrikterne er den samme som tidligere, nemlig *B*: de egentlige skovdistrikter, *C*: hedeskove og ikke fuldt producerende skovdistrikter og *D*: Jægersborg distrikt og planteavlstationen.

Materialudbytte.

Den af statsskovvæsenet i 1962-63 skovede, salgbare vedmasse (over 5—10 cm) er opført træarts- og distriktsgruppevis i tabel 1, hvoraf fremgår, at summen for alle træarter på samtlige distrikter udgjorde 381.528 m³, hvilket er 43.395 m³ eller 10,2 % mindre end statsskovenes samlede planmæssige hugst, der for 1962-63 udgjorde 424.923 m³ eller 1708 m³ mindre end i 1961-62. Den tilsvarende solgte vedmasse udgjorde 377.895 m³, hvilket er 47.028 m³ eller 11,1 % mindre end den planmæssige hugst.

De træbevoksede arealer og de derpå skovede vedmasser fordeler sig til de to distriktsgrupper B og C på følgende måde:

B: 56 pct. af det træbevoksede areal med 76 pct. af hele den skovede vedmasse.

C: 44 pct. af det træbevoksede areal med 24 pct. af hele den skovede vedmasse.

Afsætningsforhold.

I efteråret 1962 indførtes i samarbejde med de private skove og træindustrien et nyt sorteringssystem for finer- og plankekævler af bøg, der inddeltes i 4 kvalitetsklasser og 3 dimensionsklasser, idet samtidig midtdiameteren blev indgangsfaktor for dimensionsklasseinddelingen mod hidtil topdiameteren. Prisniveauet for bøgekævler fastholdtes i efterårsprislisten 1962 stort set uforandret fra fjoråret. Afsætningsforholdene for bøgegavntræeffekterne var i finansåret 1962-63 — omend lidt bedre end i 1961-62 — dog langt fra tilfredsstillende, hvilket bedst ses deraf, at den samlede bøgehugst i statsskovene kun nåede op på 108.000 m³ eller 20 % mindre end den planmæssige hugst.

For egeplankekævler, hvor priserne fastholdtes uændrede, var afsætningen som i de foregående år tilfredsstillende.

For askekævler var prisniveauet som helhed uforandret fra 1961-62, dog med en mindre regulering for dimensionerne over 35 cm, hvorved prisforskellen mellem klasse A og klasse C her reduceredes fra 140 kr. til 115 kr. Afsætningen — og navnlig for de ringere kvaliteter til gulvbræddefabrikation — var god. Finer- og plankekævler af ær var som i de foregående år en mangelvare, medens markedet var trægt for ringere kævler af æl og birk.

Markedet for nåletrætømmer i 1962-63 var navnlig i Jylland stærkt præget af et betydeligt stormfald i februar 1962, der især gik ud over de sønderjyske distrikter. Selvom det ved udstrækning af skovningsarbejdet på de stormramte arealer og ved et godt samarbejde med savværkerne i løbet af finansåret lykkedes at finde afsætning for hele stormfaldet af tømmer, måtte der også under påvirkning af prisfald for råtræ i Sverige ved efterårsauktionerne 1962 i årets løb gennemføres flere prisnedsættelser, således at priserne for uafkortet tømmer af normal kvalitet ved finansårets slutning lå i gennemsnit ca. 4 % lavere end ved årets begyndelse, medens der for stormfældet gran anvendtes en prisrække, der i Jylland lå endnu 5—10 % lavere, på Øerne 2—3 % lavere pr. m³.

Salget af imprægneringsmaster, navnlig el-master i længdeintervallet 7,5—8,7 m, var i årets løb betydeligt til uændrede priser, medens efterspørgselen efter skrællegran og navnlig piloteringspæle var vigende.

Leverancen af afbarket papirtræ fortsattes til en uændret pris af 112 kr. pr. rm leveret fabrik. Der gennemførtes forhandlinger om en nyordning, hvorefter afbarkningen af papirtræet fremtidig centraliseres og mekaniseres på en afbarkningscentral, ejet af et nystiftet aktieselskab.

Priserne for kassetræ af såvel nåletræ som løvtræ fastholdtes året igennem uændrede, og afsætningen var med lokale afvigelser tilfredsstillende takket være et rekordagtigt fiskeri.

For afsætningen af nåletræ af brændekvalitet var det af stor betydning, at en nyopført spånpladefabrik på Sjælland (Glumso) toges i brug i sommeren 1962. I Jylland medførte de større mængder nåletræbrænde, som fremkom ved oparbejdningen af stormfaldstræet, visse vanskeligheder med salget.

Leverancerne af bøg og andet løvtræ til den nystartede cellulosefabrik i Assens påbegyndtes i slutningen af vinteren 1962-63, men fik ikke det forventede omfang, dels på grund af indkørvanskeligheder, dels fordi salget af det færdige celluloseprodukt mødte vanskeligheder. Reduktionen af hugsten i bøg til 80 % af planhugsten, fastholdelse af en

Tabel 1. Hugst af salgbar masse (over 5—10 cm) i finansåret 1962—63.

	Bevokset areal ha	Bøg	Eg	Andet løvtræ	Nåletræ	Ialt	pr. ha bev. areal m ³
		m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	
B. De egentlige skovdistrikter	36123	97186	16782	24943	143260	282171	7.8
C. Hedeskove og ikke fuldt prod. skovdistr.	27951	4832	1853	2242	80730	89657	3.2
D. Jægersborg D. + Planteavlstat.	1181	6449	370	1423	1458	9700	8.3
Ialt B.—D.	65255	108467	19005	28608	225448	381528	5.9

Tabel 2. Bruttomiddelpriser kr. pr. m³ salgbar masse, 1962—63.

	Bøg	Eg	Andet løvtræ	Nåletræ	Alle træarter
Gruppe B	62.9	102.0	62.9	87.9	78.2
Gruppe C	52.7	53.4	36.1	71.5	69.3
Gruppe D	56.9	66.4	53.1	82.3	60.4
Ialt	62.1	97.0	60.5	82.8	75.8

høj nedre aflægningsgrænse samt den strenge vinter bevirkede dog, at hovedparten af brændemængden kunne afsættes.

Salget af pyntegrønt og juletræer såvel på det indenlandske marked som til eksport sydpå var påny meget betydelig til priser lidt højere end forrige års.

Bruttomiddelpriserne pr. m³ salgbar masse for hovedtræarterne er distriktsgruppevis gengivet i tabel 2.

Kulturarbejder.

I finansåret er der anlagt kultur på ialt ca. 980 ha, hvilket svarer til ca. 1,2 pct. af totalarealet. Ialt er arealet ca. 6 pct. større end det planmæssige årlige nykulturareal.

Tabel 3. Nykulturareal.

Gruppe	ha nykultur					Plan- mæssigt ialt	ha for- kultur
	Bøg	Eg	Andet løvtræ	Nåletræ	Ialt		
B	70	50	21	397	538	492	16
C	14	17	5	395	431	422	2
D	6	5	1	1	13	11	—
B + C .	84	67	26	792	969	914	18
Ialt . . .	90	72	27	793	982	925	18

Af kulturarealet indtager nåletræerne ca. 74 og 92 pct. for henholdsvis gruppe B og C.

Kulturarealets fordeling til træarter fremgår iøvrigt af foranstående skema 3.

Beskæftigelses- og lønforhold.

Tilgangen af arbejdskraft i finansåret var de fleste steder nogenlunde tilfredsstillende, i enkelte tilfælde dog sparsom.

Arbejdskraftforbruget har været som angivet i følgende skema:

Tabel 4. Antal timer.

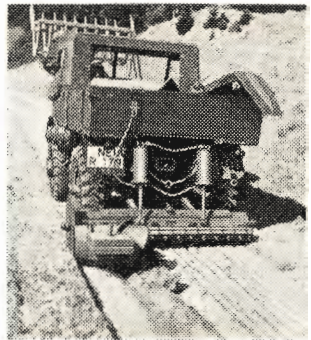
	Skovløbere og til- syns- mænd	Skovar- bejdere	Skovf.- aspi- ranter og -elever	Kvin- der	Øvrige	Ialt	pr. ha træ- be- vok- set	Arbejdstimer pr. ha i 5 års perioden		
								57/ 62	52/ 57	47/ 52
Antal arb.	363	725	237	196	89	1610				
Gruppe B . .	450.174	557.370	127.118	31.455	4.492	1.170.609	33	40	44	56
» C . .	136.330	333.427	34.242	34.098	13.165	551.262	21	29	34	40
Gruppe B + C	586.504	890.797	161.360	65.553	17.657	1.721.871	28	35	40	49
» D	53.073	29.171	8.173	0	0	90.417	79			
Ialt	639.577	919.968	169.533	65.553	17.657	1.812.288	29			

De ialt 1610 arbejdere med ialt 1.812.288 arbejdstimer svarer til en gennemsnitlig beskæftigelsestid på 150 dage pr. arbejder.

Omregnet til helårsbeskæftigelse beregnet efter 270 dage à gennemsnitlig 7½ time svarer det samlede timetal til ca. 893 arbejdere. Dette tal

UNIMOG

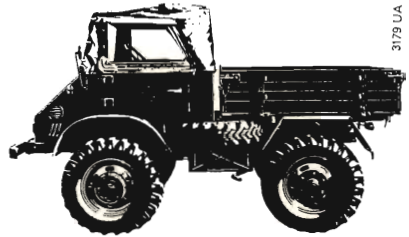

Hvorfor navnet UNIMOG?

Unimog — en forkortelse af »Universal-Motor-Gerät« — er en meget træffende betegnelse for dette alsidige køretøj. Unimog i kombination med de mange specialredskaber, som findes, gør den til det mest alsidige arbejds-køretøj på markedet. Blandt

Unimogs talrige anvendelses-muligheder kan nævnes jordbear-bejning, skovarbejde, vejarbejde, arbejde i land- og gartneribrug, snerydning og andre former for arbejde om vinteren. Unimogs store alsidighed har sin forklaring i vognens meget omfattende

tekniske udrustning: 4-hjulstræk med differentialespærring på begge aksler, kørehastighed fra 300 m/t til over 60 km/t, kraftudtag foran, i midten og bagved, hydraulisk anlæg til betjening af redskabs-mekanik og 3-vejs tippelad og tryk-luftbremseanlæg til påhængsvogne.

3173 UA d8

BOHNSTEDT-PETERSEN A/S Unimogafdeling,
Københavnsvej 16, Hillerød. Tlf. 3355

MERCEDES-BENZ

Eg, Lærk og Douglas

købes til specialbrug

KARSHOLTE SAVVÆRK

v/H. Barner Jespersen . Dianalund

tlf. Dianalund 77

GRANTRÆ

egnet til Master og Savtræ
købes og afregnes kontant.

HANS BUCHREITZ

Imprægneringsanstalt

Telef. 2074, Silkeborg

ERJO FLISHUGGER

Majsgrov bränsleflis av långved och såg-
verksavfall.

Typ 160 för stationär drift. Typ 160 T trans-
portabel för traktordrift.

TRÄ och BYGGE

Ljungby . Sweden

Tel. 0372/11034

Hellestrup Planteskole

(Ejer: Gosch Tændstikfabriker A/S)

SORØ . TH. FULBY 133

Specialplanteskole for Hybridasp

Køber kontant

Bøgekævlér,

Fínér- og Plankekævlér I og II

Egekævlér og

Askekævlér

samt alle øvrige Løvtræsarter

JØRGEN JØRGENSEN A/S

Augustenborggade 11 . Aarhus . (061) 4 6 666

SKOVPLANTER — alle Arter —

— alle Arter —

HAVEPLANTER

★ *Vi sender Dem gerne Prisliste og Tilbud*

HULKÆRHS PLANTESKOLE

TELEFON: ANS 25 OG 38

RØDKÆRSBRO STATION

Alle kulturer er underkastet danske Planteskolels Sundhedskontrol og Herkomstkontrollen.

omfatter også kørsel med skovvæsenets egne køretøjer, men derimod ikke anden kørsel udført af vognmænd eller af omboende småkørere o.l.

Arbejdere fra arbejds- og militærnægterlejre m.v., der ikke er medtaget i foranstående skema, har været sysselsat i ca. 92.000 arbejdstimer.

Lønsatserne har i finansåret udgjort:

Tabel 5.

	Mandlige arbejdere			Kvindelige arbejdere			Dyrtids- tillæg til grund- akkord- satser
	grund- time- løn øre	dyr- tids- tillæg øre	ialt time- løn øre	grund- time- løn øre	dyr- tids- tillæg øre	ialt time- løn øre	
$\frac{1}{4}$ — $\frac{31}{8}$ 1962	311	230	541	233	177	410	137,50 %
$\frac{1}{9}$ 1962— $\frac{29}{2}$ 1963	311	239	550	233	186	419	141,25 %
$\frac{1}{3}$ — $\frac{31}{3}$ 1963	311	257	568	233	204	437	148,75 %

Feriegodtgørelse er for hele finansåret ydet med $6\frac{1}{2}$ %.

Pengeudbyttet.

De enkelte distrikters indtægter, udgifter, nettoudbytte og forrentning i % af ejendomsskyldværdien ved 12. alm. vurdering er meddelt i tabel 6. I modsætning til tidligere er endvidere vederlag een gang for alle, udgifter til uniform, flyttegodtgørelse, renter af prioritetsgæld samt forrentning af den bogførte værdi ikke posteret i distrikternes regnskaber, men indgår i direktoratets regnskab.

Tabel 6. Udbytte og forrentning 1961-62.

Distrikt	Ialt indtægt	Ialt udgift	Netto-udbytte	Nettoudbytte		Forrentning af ejendoms-skyld-værdi (12. alm. vurd.) pct.
	kr.	kr.	kr.	pr. ha total-areal kr.	pr. ha bevokset areal kr.	
Odsherred	665442	822263	÷ 156821	÷ 90	÷ 99	—
Kronborg	1009535	944135	65400	31	36	1,4
Gurre	717657	808366	÷ 90709	÷ 48	÷ 64	—
Mårum	705614	722460	÷ 16846	÷ 10	÷ 10	—
Esrum	1156962	929502	227460	118	129	4,4
Nødebo	1563402	1013729	549673	257	288	9,2
Stenholt	401422	257062	144360	311	352	11,6
Frederiksborg	1491087	1215636	275451	123	134	7,2
Farum	1065312	865666	199646	110	118	4,3
Hørsholm	791519	789664	1855	1	1	0,1
Københavns	767000	856327	÷ 89327	÷ 57	÷ 66	—
Falsters	456968	445238	11730	17	20	0,9
Bornholms	1183924	1416442	÷ 232518	÷ 69	÷ 78	—
Buderupholm	1047729	988952	58777	27	35	1,5
Fussingø	648879	661369	÷ 12490	÷ 11	÷ 18	—
Silkeborg	1491221	1090895	400326	121	157	10,4
Boller	1308851	845070	463781	335	359	13,5
Stenderup	948353	630166	318187	240	360	10,8
Haderslev	1955778	1380250	575528	273	311	14,2
Åbenrå	1249178	939534	309644	155	170	8,8
Sønderborg	1765479	1168740	596739	319	374	10,9
Gråsten	2568597	1723635	844962	298	346	10,2
Gruppe B	24959909	20515101	4444808	106	123	5,0
Tisv.-Fr.værk	748122	846226	÷ 98104	÷ 15	÷ 44	—
Klosterhedens	433978	763093	÷ 329115	÷ 52	÷ 60	—
Ulborg	626416	1052583	÷ 426167	÷ 78	÷ 115	—
Feldborg	1135771	905735	230036	68	74	9,6
Viborg	1069891	1095342	÷ 25451	÷ 6	÷ 6	—
Palsgård	1667641	1270502	397139	81	97	11,7
Randbøl	1109176	945478	163698	36	54	6,8
Lindet	1101992	1018918	83074	24	36	3,4
Gruppe C	7892987	7897877	÷ 4890	0	0	—
Gruppe B+C	32852896	28412978	4439918	55	69	4,1
Jægersborg	2472394	1693906	778488	418	664	5,1
Planteavlst.	745853	764333	÷ 18480	÷ 125	—	—
Gruppe D	3218247	2458239	760008	380	644	4,8
Ialt	36071143	30871217	5199926	63	80	4,2

De samlede udgifter for distrikterne under grupperne B og C har beløbet sig til henholdsvis 20.515.101 kr. og 7.897.877 kr., der procentvis og i kr. pr. ha bevokset areal fordeler sig som følger:

	Gruppe B		Gruppe C	
	pct.	kr. pr. ha bevokset	pct.	kr. pr. ha bevokset
Administration	18	103	18	51
Vederlag til underbetj., sygehjælp og understøttelse	7	42	6	17
Deputater	1	4	0	1
Ejendomsskatter m. m.	9	50	6	15
Erhvervsskatter	2	13	1	4
Skovforbedring	7	37	5	13
Kultur, pleje af ældre bevoksninger .	15	87	18	51
Skovningsudgifter	20	113	25	70
Udkørsel, udslæbning, transport . . .	6	36	6	18
Salgsudgifter	0	1	0	0
Anden udnyttelse	9	51	11	30
Bygningsudgifter	4	20	3	8
Renter og afskrivning	2	11	1	4
Ialt udgifter	100	568	100	282

KRONIK

Skovbrugseksamen i maj 1964

Navn	født	fødested	karakter
Biilmann, Ulrik	2/9 —39	Gentofte	1ste
Bjerregaard, Jan	10/6 —38	København	1ste
Bruun, Peter Urban	22/12—36	Hamborg	2den
Bryndum, Knud Henrik	25/12—26	Horsens	1ste
Christensen, Hans Georg	17/11—39	Brædstrup	1ste
Degener, Povl	27/5 —37	København	1ste
Ejgaard, Jørgen Ritzau	15/2 —38	Struer	1ste
Elbæk-Jørgensen, Morten	15/1 —40	Haderslev	1ste
Gaard, Frede	9/7 —39	Sørup	2den
Lauridsen, Elmer Brask	17/5 —38	Søborg	2den
Petersen, Per Guldager	28/3 —38	Helsingør	1ste
Thomsen, Preben Morten Bjerregaard	2/3 —39	Taaning	1ste
Troensegaard, Jan	20/7 —35	Ordrup	1ste

Danske traktorer arbejder i danske skove

Der er en BUKH traktor til ethvert behov

Nu har vi 4 BUKH modeller... Den velkendte 302 på 35 hk... - den nye 403 på 43 hk... nye store 554 med en motoreffekt på 60 hk... Med dette komplette traktorprogram findes der også en BUKH, der passer for Deres skovbrug.

MOTORFABRIKEN BUKH A/S • KALUNDBORG • TELEFON ((03) 515) 1400

BELGISK SKOVHEGN

Bemærk de billige priser

1155- 6" pr. 100 m — 71,3 kg 126½kr.

1047- 6" - - - — 64,1 kg 116 »

1047-12" - - - — 47,9 kg 94½»

939- 6" - - - — 56,9 kg 104 »

939-12" pr. 100 m — 43,0 kg 78½kr.

726- 6" - - - — 43,9 kg 78½»

726-12" - - - — 34,0 kg 64 »

Svært høsehegn 3" × 16 × 120 · 21 m 1.62 kr.

Ved køb af 1000 m og mere ÷ 5 pct.

Ved køb af 2500 m og mere ÷ 7 pct.

Hurtig levering

A. F. LASSEN'S SØN. HOLBÆK, TELF. *169 (FLERE LEDNINGER)

Bekæmpelse af »KVIK«

og andre græsser samt flerårige
ukrudtsplanter foretages med

WEEDAZOL TL

(aminotriazol)

Bortsprøjtning af træ- og urteagtigt
ukrudt før nyplantning, udryddelse af
hindbær, brombær og selvsåede træer
gøres effektivt med Weedazol TL.

Der anvendes 3-4 l Weedazol TL pr.
100 l vand, som fordeles således, at
løvet gennemvædes grundigt.

Det bedste tidspunkt for behandlings-
ens udførelse er i første halvdel af
juni måned, når træer og buske har
fuld løvudfoldelse. Ældre træer og bu-
ske tager ingen skade, selv om stam-
men rammes af sprøjtevæsken.

Nærmere oplysninger hos Deres kemikalieleve-
randør eller direkte hos

LINDINGER AGRO CO. A/S

Rødovrevej 239

København, Vanløse

*(01) 70 34 56

**Alle arter
skovplanter**

i prima kvalitet

Forlang venligst tilbud!

Tilsluttet Herkomstkontrollen med skovfrø og
planter.

Geisler-Nielsen PLANTESKOLE

LØSNING . TELF. 101

Vi er Købere til

Asketræ

i Kævler samt Snitgavn, ret og rundt,
frit for Knaster og Overgroninger,
ikke under 16 cm. Top og l Læng-
der 800 - 900 - 1200 og 1400 m/m
Betaling kontant.

Trævarefabrikken »Skovhastrup«

HVALSØ — Telf. Hvalsø 33

Lægen
anbefaler
Træfodtøj

Telefoner:
174 og 1181

Træskofabrikernes Salgskontor

Havnen — Køge

Er altid leveringsdygtig i de forskellige
Faconer i Træfodtøjsbunde

Modtager gerne Tilbud paa al slags Træskotræ

**Kævler og snitgavn
bøg, ask og eg**

købes af

^/s ØRESØ FABRIK

Svebølle . Telefon Viskinge 50

KRONIK

Tilvækstliste

for den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Bibliotek (1963:4).
(Katalognummeret i parentes efter hver titel
anført ved bestillinger)

Skovbrug og tilgrænsende emner

BAK, A. og J. JERSILD, Om vagthunde efter lov om hunde af 16. juni 1962. [U.st.] 1963. 9 s. ill. [1964-6].

BEGEMANN, H. F., Lexikon der Nutzhölzer. Bd. 1-2. Mering 1963. 1181 s. [Kun til brug på læsesal].

BENDTSEN, P. H. og T. RALLIS, Egnsplanteori. Kbh. 1964. [14] s. (Meddelelse. Den polytekniske Lærestalts Laboratorium for Vej- og Jernbanebygning samt Byplanlægning. 26). [k-1964-2].

Danske herregårde. 2. udg. Haderslev 1963. 119 s. ill. [Årbog. Turistforeningen for Danmark. 1963]. [1964-52].

DELACOUR, J., Pheasant breeding and care. 3.ed. Fond du Lac 1959. 108 s. ill. [1964-26].

Forest science. Monograph 4: Optical dendrometers for out-of-reach-diameters. By L. R. GROSENBAUGH. Wash. 1963. 47 s. ill. [Fokt-fo].

Forestry. Suppl. 1963: Efficiency in forestry. Lond. 1963. 73 s. ill. [Fot-fo].

GRAHAM, S. A., R. P. HARRISON and C. E. WESTELL, Aspens. Ann Arbor 1963. 272 s. ill. [1964-32].

HICKIN, N. E., The dry rot problem. Lond. 1963. 116 s. ill. [1964-108].

HOLZ, W. und B. LANGE: Fortschritte in der chemischen Schädlingsbekämpfung. 5., neubearb. Aufl. Oldenburg 1962. 256 s. [1964-116].

Insecticide and fungicide handbook for crop protection. Ed. by H. MARTIN. Oxf. 1963. 306 s. ill. [1964-127].

Kungl. Skogshögskolans skrifter. 39: Bondeskogsbruket. Av TH. STREYFFERT och CHR. VON MALORTIE. Sth. 1963. 207 s. ill. [Fokt-ku].

MAETERLINCK, M., Myrernes liv. Kbh. 1963. 119 s. (Den levende Natur. 3). [1964-21].

Min havebog. Red. E. KLÆR [m.fl.]. 8., rev. udg. Kbh. 1963. 448 s. ill. (Politikens håndbøger. 22). [1964-12].

De nye jordlove. Red. af J. STUBKJÆR. Kbh. 1963. 48 s. [1964-17].

PINNEY, R., Vanishing wildlife. New York 1963. 193 s. ill. [1964-94].

Rapport om det fremtidige vejsystem i Nordsjælland. [U.st.] 1963. 59 s. + bilag [65] s. ill. [k-1964-1].

SALOMONSEN, F., Oversigt over Danmarks fugle. Kbh. 1963. 155 s. [1964-23].

SCHENK, G., Människan genom tiderna. [Sth. 1963]. 256 s. ill. (Alfaserien. 4). [1964-129].

SCHWERDTFEGER, F., Ökologie der Tiere. Bd. 1- . Hamb. 1963- . 461, s. ill. [Suk-1964-2].

SCHWIDEFSKY, K., Grundriss der Photogrammetrie. 6. neubearb. und erw. Aufl. Stuttg. 1963. 362 s. ill. [1964-110].

SIEGEL, S. M., The plant cell wall. Oxf. 1962. 123 s. ill. (International series of monographs on pure and applied biology. Div.: Plant Physiology. 2). [1964-87].

Skovfogeduddannede 1906-1961. 5., forøgede udg. [U.st.] 1962. 143 s. [Kun til brug paa læsesal].

Utvecklingstendenser i modernt skogsbruk. Sth. 1963. 80 s. ill. (Statens offentliga utredningar. 1963: 63. Jordbruksdepartementet). [1964-54].

The water relations of plants . Ed. by A. J. RUTTER and F. H. WHITEHEAD. Lond. 1963. 394 s. ill. (Symposium. The British Ecological Society. 3). [1964-134].

WIJK, H. L. G. VAN, A dictionary of plant names. Vol. 1-2. Repr. Amsterdam 1962-63. 1444, 1696 s. [Kun til brug på læsesal].

**FORENINGEN
DANSKE STAVEFABRIKERS
FÆLLESKONTOR**

AABOULEVARD 5 . KØBENHAVN V

TELEF.: CENTRAL 14875

TELEGRAM-ADR.: STAVKONTOR

E. Graven's Planteskole

Hansted pr. Horsens

Tlf. Hansted 46

*Skov-, Læ- og Hækplanter samt
Planter til Vildtremiser*

Planteskolen er tilsluttet Herkomstkontrollen
med Skovfrø- og planter

Som kunde:

FM savværk forbruger årlig ca. 6.000 m³ grantræ til silofabrikation til landbruget.

Som leverandør:

FM leverer årlig til det danske skovbrug specielle plove med udløser (*»Kyllingstad«*), stubkultivatorer (*»Østofte-Triodan«*), traktorhjælpeklør (*»Randersklør«*), og m. a.

Forlang venligst specialbrochure og prislister.

FLEMSTOFTE

Fuglebjerg tlf. (03) 753 nr. 1.

VI ER KØBERE TIL:

Kævler i bøg

Hyllinge Træindustri A/s

Tlf. Hyllinge 64

Danplanex

PLANTESKOLER A/S

RØDEKRO

TELEFON 42933*

DANMARK

Skovplanter

*I bedste provenienser
prima kvaliteter
et righoldigt sortiment
store og små partier.*

Skovfrøet leveres af Statsskovenes Planteavlstation. Planteskolerne og salgskontoret er tilsluttet Herkomstkontrollen med skovfrø og -planter. Vi giver Dem gerne et tilbud på Deres forbrug skriftligt eller ved besøg.

MULDVARPESÆSONEN

er forestående. Fabrikken Talpex tilbyder muldvarpegift samt patroner til følgende priser:

Muldvarpegift:

1 liter	kr. 14.-
750 g	- 11.-
375 -	- 6.75
200 -	- 4.50

Røggaspatroner (til bekæmpelse af dyr under jorden):

70 g	kr. 1.50
35 -	- 0.75

÷ 20 % på gift og patroner.

Castrix korn og perler er stadig de førende bekæmpelsesmidler mod skovmus, markmus, husmus og lgn.

Amfisex giftmajs mod mosegrise koster pr. 1/2 kg kr. 9.- ÷ 30 %.

Fabrikken »TALPEX«

Nakskov. Tlf. 2010.

Kævler og Snitgavn

i dansk Løvtræ købes — kontant Afregning

RYDE SAVVÆRK

Tlf. Vejleby 27

pr. Ryde Station

Asger M. Jensens Planteskole

Holmstrup St. . Tlf. Bellinge 94 - 194

*Bedste Indkøbssted for
Planteskoleartikler*

Stort udvalg i Planter til Skov og Hegn

Forlang Tilbud!

*Bøge-, Ege-, Aske-, Birke-
og Grankævler købes.*

^A/_S KAGERUP
TRÆVAREFABRIK
Kagerup

Telefon: Helsingø 9